

Muistutusten yhteenveto ja vastineet

Postipuun koulu

Asemakaavan muutos

Osa korttelia 51089, kortteli 51090, katu-, liikenne- ja virkistysalueet

Liittyy kaupunkisuunnittelulautakunnan 15.10.2025 MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville hyväksymään asemakaavan muutokseen, piirustusnumero 7551.

Nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 3.11.–2.12.2025.

Yhteenveto muistutusten vastineista lähetetään kaikille muistutuksen jättäneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa. Usean henkilön yhteisesti jättämistä muistutuksista yhteenveto lähetetään muistutusten yhteyshenkilölle.

Kaavan hyväksymispäätöksestä on pyytänyt tiedon 1 muistuttaja.

Espoon kaupunki

Y-tunnus 0101263–6

Kaupunkisuunnittelukeskus
Asemakaavoituksen palvelualue
Käyntiosoite: Tekniikantie 15
Postiosoite: PL 43, 02070 Espoon kaupunki

Johanna Nuotio

Ina Westerlund

Ville Keskisaari

etunimi.sukunimi@espoo.fi

Yleistä muistutuksista

Muistutuksia jätettiin seitsemän kappaletta, joista yksi on Leppävaara-seuran jättämä. Muistutuksissa oltiin huolissaan erityisesti koulun ympäristön liikennejärjestelyistä ja niiden toimivuudesta sekä liikenneturvallisuudesta oppilasmäärän kasvaessa merkittävästi. Myös koulun pohjoispuolisen pysäköintialueen järjestelyt pohdituttivat.

Sekä koulurakennuksen purkamista että sen säilyttämistä kannatettiin. Purkamista perusteltiin nykyisen rakennuksen epäterveellisyydellä ja lisätilan tarpeella, säilyttämistä taas ilmastovaikutuksien ja kulttuuriympäristön vaalimisen perusteella.

Leppävaara-seuran muistutuksessa tuettiin kaavaehdotuksen ratkaisuja, nostettiin esiin Puustellinpuiston luontoarvoja, historiallisia ja arkeologisia arvoja sekä esitettiin lisäyksiä ja tarkennuksia kaavaratkaisujen parantamiseksi ja jatkotoimenpiteiksi.

Aikataulu ja tarve laajennuksille

Nyt suunnitteilla oleva aikajana, jossa uusi koulurakennus valmistuu aikaisintaan vuonna 2030, on törkeä, piittaamaton ja altistaa koulun käyttäjät tarpeettomasti vielä viideksi vuodeksi laittoman epäterveelliselle ympäristölle. Uutta koulurakennusta tulisi ruveta rakentamaan välittömästi. Myös päiväkotit tarvitsee lisätiloja välittömästi. Päiväkodissa lapset ovat olleet sijoitettuna muun muassa päiväkodin saliin ”poikkeusjärjestelynä” nyt 20 vuotta.

Sekä koulu- että päiväkotipalvelujen tarjonta ei ole pysynyt viime vuosien nopean väestönkasvun perässä, joten laajennukset ovat erittäin tarpeellisia ja kiireellisiä.

Koulun kentän sijoittaminen Mestarinkadun varteen on ainoa järkevä ratkaisu ja toivomus on, että tontin hankkimisessa kaupungin käyttöön edetään ripeästi, sillä kentän suunnitelmat ovat jo toteuttamista vaille valmiit.

Vastine:

Alueella on suuri tarve koulu- ja päiväkotipaikoille, minkä vuoksi hanketta edistetään viivyttämättä. Suunnitteluprosessi kestää jonkin aikaa, sillä voimassa oleva asemakaava ei mahdollista niin suurta koulua, joka alueelle tarvitaan. Myös päiväkodin asemakaavamerkinnät ovat vanhentuneet ja tarvitsevat päivittämistä, jotta voidaan muun muassa säästää päiväkodin metsäpiha. Asemakaavaa on siis muutettava ja samalla tutkittava, ovatko suunnitellut laajennukset mahdollisia toteuttaa. Asemakaavan muuttaminen vie aikaa useista kuukausista jopa useisiin vuosiin, sillä se vaatii perinpohjaisen perehtymisen ja suunnittelun muutosten vaikutuksista, ja toisaalta siihen liittyy alueidenkäyttölain edellyttämät viralliset kuulemisajat, jolloin osallisilla on mahdollisuus kommentoida suunnitelmia.

Asemakaavamuutoksen hyväksymisestä on mahdollista valittaa, mikä tapahtuessaan pidentäisi koulun laajentamishankkeen valmistumista. Arvio oikeuskäsittelyn kestosta

on noin vuosi per oikeusaste. Mikäli asemakaavasta ei valiteta, voidaan kaava kuuluttaa lainvoimaiseksi ja Tilapalvelut-liikelaitos voi ryhtyä edistämään hankesuunnittelua ja rakentamista.

Koulun ja päiväkodin laajennusten suunnittelua kuitenkin edistetään jatkuvasti ja prosessit pyritään viemään päätökseen mahdollisimman nopeasti.

Koulun liikuntatarpeita palvelevaa urheilukenttää varten on myönnetty tilapäinen toimenpidelupa, joka sallii kentän rakentamisen Mestarintunnelin päälle. Kaupunki jatkaa maanhankintakeskusteluja, jotta kentälle saadaan lopulta pysyvä lupa.

Nykyinen koulu tulee purkaa

Muistutuksen mukaan koulun syksyllä 2025 eläköitynyt rehtori varoitti toimialaa koulun vaarallisista olosuhteista jo vuonna 2023 ja totesi, että mikäli koulun remontti siirtyy vuoteen 2030, täytyy koululle etsiä hätäväistötilat. Erään muistutuksen mukaan vanhan koulurakennuksen säilyttämisen puolesta ei ole löydettävissä yhtäkään hyvää argumenttia, vaan uutta rakennusta tulisi ruveta rakentamaan välittömästi. Muistutuksessa listataan esimerkkejä rakennuksen tämänhetkisistä olosuhteista:

- Koulussa työskennellään talvikaudella takit päällä, koska lämmitys ei toimi.
- Luokkien ovia ei voida sulkea, koska ilmanvaihto ei toimi ja luokista loppuu happi.
- Koululaisia on kehotettu olemaan käymättä liikuntatunnin jälkeen suihkussa, koska suihkutilat ovat ruokottomassa kunnossa ja haisevat voimakkaasti.
- Koululla ei ole lainkaan ulkoliikuntaan soveltuvia tiloja, ja suunnitelmassa toistuvasti mainittua Boställskolanin vanhaan kenttää ei ole olemassa.
- Koulun sali on noin kolme kertaa liian pieni oppilasmäärään nähden.
- Koulun sisä- ja ulkotilojen pinnoista irtoaa jatkuvasti materiaalia, joka aiheuttaa vaaraa.

Vastine:

Yhtenä vaihtoehtona on nykyisen koulun purkaminen ja korvaaminen kokonaan uudisrakennuksella. Asemakaava mahdollistaa sekä sen että osittain purkavan vaihtoehdon, jossa osa vanhasta koulusta säilytetään ja peruskorjataan ja osa puretaan ja rakennetaan uudestaan. Tilapalvelut-liikelaitos tekee tarkemman hankesuunnittelun, jossa valitaan näistä vaihtoehdoista toinen. Päätöksessä huomioidaan terveellisten, turvallisten ja pedagogisesti tarkoitustenmukaisten oppimisympäristöjen järjestäminen. Mikäli osa koulurakennuksesta päädytään säilyttämään, siihen tulee tehdä laaja peruskorjaus.

Nykyisten rakennukset tulee säilyttää ja suojella

Toisen muistutuksen mukaan nykyiset rakennukset tulee ehdottomasti säilyttää. Purkaminen ei ole kestävää ilmastolle eikä kulttuuriperinnölle. On todella huolestuttavaa, että suurimmassa osassa vaihtoehtoja pääajatuksena on purkaminen, kun kyseessä on näin nuoret rakennukset. On kylmäävää, että jopa 2000-luvulla rakennetut

rakennukset eivät ole turvassa. On kyseenalaista, onko vastuullista verorahojen käyttöä purkaa rakennukset 25–35 vuoden välein.

Nykyinen Postipuun koulu laajennuksineen on arkkitehtonisesti kiinnostava ja sen purkaminen köyhdyttäisi ympäristöä esteettisesti. Postipuun koulun laajennuksineen voisi suojella sr-merkinnällä, joka vähintään kieltää purkamasta rakennusta. Päiväkotirakennuksenkin purkaminen tulisi poistaa vaihtoehtoista.

Kaupungin tulisi julkisena maanomistajana näyttää esimerkkiä ja pitää huolta rakennuksista kuten RakL 140 § edellyttää. Olisi kiusallista, jos kunta joutuisi asettamaan itselleen RakL 141 §:n mukaisen velvoitteen rakennuksen korjaamisesta.

Leppävaara-seuran muistutuksessa toivotaan olemassa olevan koulun säilyttämistä siitä huolimatta, että pihatilat jäävät pienemmiksi kuin uudisvaihtoehdossa. Hyväkuntoisten ja käyttökelpoisten rakennusten purkaminen on selvästi vastoin kaupungin strategiassaan hyväksymiä ilmastotavoitteita. Lisäksi alueella on tärkeää säilyttää arkkitehtuurin kerroksellisuutta ja vaalia myös nuorempia historiallisia arvoja.

Vastine:

Suunnittelun yhteydessä on tutkittu erilaisia vaihtoehtoja vanhan koulurakennuksen osittaisesta säilyttämisestä ja purkamisesta kokonaan. Eri vaihtoehtoissa on sekä hyviä että huonoja puolia. Alueen kulttuurihistorian, ajallisen kerrostuman ja tietyn aikakauden arkkitehtuurin säilyttäminen on itsessään arvokasta. Toisaalta myös käyttäjään mahdollisimman hyvin palveleva rakennus ja riittävän suuren pihat ovat tärkeitä. Ilmastovaikutuksia on myös tutkittu. Asemakaavoituksen aikana on käyty keskusteluja eri vaihtoehtoista ja päädytty siihen, että asemakaava mahdollistaa molemmat tutkitut vaihtoehdot, eli sekä osittain säilyttävän että kokonaan purkavan.

Asemakaavalla ei osoiteta nykyisen koulurakennuksen suojelua, muttei toisaalta edellytetä sen purkamistakaan. Tilapalvelut-liikelaitos tekee tarkemman hankesuunnittelun, jossa valitaan näistä vaihtoehtoista toinen. Päätöksessä huomioidaan terveellisten, turvallisten ja pedagogisesti tarkoitustenmukaisten oppimisympäristöjen järjestäminen. Mikäli osa koulurakennuksesta päädytään säilyttämään, siihen tulee tehdä laaja peruskorjaus.

Pohjoisosan pysäköintialue

Koulun pohjoispuolelle suunniteltu parkkipaikka saattaa aiheuttaa haittaa viereiselle asuinkerrostalolle (Ruutikatu 3, kiinteistö 49-51-80-4). Nykyisessä suunnitelmassa ajoliikenne talon edessä lisääntyy merkittävästi ja herättää huolta parkkipaikan levottomuuksista ja meluhaitoista varsinkin, jos parkkipaikasta tulee 24 h parkkipaikka. Asuinrakennus on vanha ja sen äänieristys on huono. Huolta herättää myös se, sekoittuuko taloyhtiön oma parkkipaikka tähän yleiseen parkkipaikkaan. Alueella on nykyäänkin yleinen parkkipaikka, vaikkakin huomattavasti pienempi, mutta silti siitä aiheutuu lieveilmiöitä taloyhtiölle. Taloyhtiön roskiksia ja tolppallisia parkkipaikkoja käytetään muiden toimesta. Olisi hyvä, jos taloyhtiön pysäköintiä ja muuta pysäköintiä

saataisiin hieman erotettua, esimerkiksi sijoittamalla tai suuntaamalla ajoväylä lähemmäs liikenneympyrää, pois päin taloyhtiöstä. Viherkerrointa voisi myös hyödyntää erottamaan taloyhtiön tonttia ja parkkipaikkaa uudesta parkkipaikasta: puita ja pensaita ajoväylän ja taloyhtiön väliin jommallekummalle puolelle. Näin rajausta olisi selkeämpi ja yleisilmettä kohottava.

Toisessa muistutuksessa ehdotetaan, että ajoväylä parkkipaikalle sijoitettaisiin nykyisen sijaan kävelyille tarkoitettua, lähempänä liikenneympyrää sijaitsevan väylän kohdalle, ja nykyinen ajoväylä poistettaisiin käytöstä. Tällä välttyttäisiin myös jyrkän ajotien aiheuttamilta ongelmilta, joista asukastilaisuudessa liikennesuunnittelijakin kertoi. Nykyisen ajoväylän tilalle toivotaan viheristutuksia varmistamaan viherkertoimen toteutumisen.

Vastine:

Kaava mahdollistaa pysäköintialueelle erilaisia toteutusvaihtoehtoja. Asuinrakennuksen nykyisten ajoyhteyksien käytettävyyden varmistaminen tuo toteutukseen omat haasteensa. Kaavaehdotuksen jälkeen on kuitenkin tarkasteltu myös ratkaisuja, joissa asuinrakennukselle ajoa on pyritty erottamaan pysäköintialueesta. Pysäköintialuetta on myös pyritty jäsentämään pysäköintikampojen väliin asettuvilla erotuskais-toilla sekä istutuksilla.

Pysäköintialuetta koskee viherkerroinmääräys. Viherkerroin ohjaa toteuttamaan pysäköintialueelle viherratkaisuja, istutuksia ja läpäiseviä pintoja. Se ei kuitenkaan suoraan ota kantaa siihen minkälaisia viherelementtejä käytetään viherkertoimen tavoitetasoon saavuttamiseksi tai mihin kohtiin esim. puu- tai pensasistutuksia sijoitetaan.

Koulun liikennejärjestelyt, liikenteen turvallisuus ja sujuvuus

Postipuun liikenneympyrään sekä Mäkkyläntien ja Mäkkylän puistotien risteykseen tulee suunnitella ja toteuttaa liikennevalo-ohjaus jalankulkijoille ja pyöräilijöille ennen kaavan hyväksymispäätöstä ja päätöstä oppilasmäärän merkittävästä kasvattamisesta. Jos liikennevalo-ohjausta ei voi toteuttaa jalankulkijoille ja pyöräilijöille, sijainti ei sovi oppilasmäärältään 700 oppilaan koululle. Alue sijaitsee Kehä I:n liittymien viereissä ja alueella liikkuu paljon koululaisia ja muita jalankulkijoita, ja erityisesti koulujen alkamis- ja loppumisaikoina liikenne on vilkasta. Lähialueelle suunnitellaan myös kauppaa, mikä lisää autoliikennettä.

Jalankulkijoiden turvallinen kulkeminen on ensisijaisen tärkeää oppilasmäärien kasvatuksessa. Liikennevalot parantaisivat merkittävästi turvallisuutta ja sujuvoittaisivat jalankulun ja pyöräilyn reittejä. Kaupunki on aiemmin ilmoittanut, että liikennevalo-ohjaus jalankulkijoille koulun ympäristössä olisi hankalasti tai liian kalliisti toteutettavissa. Liikennevalo-ohjausta ja liikenneyhteyksien toteuttamista ei voi jättää kaavan hyväksymisen jälkeiseen katusuunnitteluun, vaan asemakaavan suunnittelualaue tulee laajentaa kattamaan Postipuun liikenneympyrän alue.

Kaavan havainnekuvassa esitetty saattoympyrä koulun pihassa mahdollistaa lasten jättämisen turvallisesti koulualueelle ja on liikenneturvallisuuden kannalta tärkeä, mutta se on riittämätön, ja toteutuessaan aiheuttaa ruuhkautumista Postipuun liikenneympyrässä. Vastaava saattoalueratkaisu on toteutettu oppilasmäärältään noin kolmasosan (530) pienemmässä Lintulaakson koulussa, jossa koulun jättöalue ruuhkautuu koulun alkaessa. Tämän kokemuksen perusteella nyt esitetty ratkaisu on riittämätön 700 oppilaan koululle, ja ruuhkautuminen aiheuttaa suunnittelualueella ongelmia, sillä ajoyhteys saattoalueelle on välittömästi Kehä I:ltä tulevan liikenneympyrän jälkeen. Ajoyhteys saattoalueelle tulee siis suunnitella kauemmas liikenneympyrästä. Ruuhkautuminen kohdistuu muutoin samaan kohtaan, jossa on jalankulkuyhteys koululle. Ruuhkautumisongelmat ovat yksi esimerkki siitä, miksi suunnittelualue tulisi laajentaa kattamaan ympäröiviä katualueita laajemmin.

Postipuunmäen alueelle suunniteltu VP-alue turvaa jalankulkuyhteyttä koulualueelle ja parantaa koululaisten liikenneturvallisuutta, mutta on ratkaisuna täysin riittämätön, jotta oppilasmäärän kasvattaminen alueen liikennejärjestelyt huomioiden täyttäisi asemakaavan edellytykset turvalliselle elinympäristölle. Ratkaisu ei myöskään huomioi Postipuun liikenneympyrän suunnasta tulevaa jalankulkuliikennettä. Vastaava ratkaisu tulee suunnitella Postipuun liikenneympyrän alueelle.

Viranomainen ei ole huolehtinut riittävästi tilanteen asianmukaisesta selvittämisestä, kun suunnittelu perustuu vuoden 2024 liikennemääriin, eikä huomioi alueen kehitystä. Valmisteluaineiston mukaan Ruutikadulla on vuoden 2024 laskentojen mukaan noin 2 000 ajoneuvoa vuorokaudessa, ja Mäkkylän puistotiellä liikennemäärä vaihtelee osuuksittain 4 300–5 300 ajoneuvoa vuorokaudessa. Lasten liikenneturvallisuuden kannalta ratkaisevaa on tutkia liikennemääriä koulun alkaessa ja päättyessä keskimääräisen liikenteen sijaan. Suunnittelussa tulee huomioida, miten lasten kulkeminen turvataan, kun jalankulun yhteyttä koululle ei ole toteutettu liikennevalo-ohjatuilla suojateilla.

Koska suunnittelu perustuu vuoden 2024 liikennemääriin, se ei huomioi Mestarintunnelin päälle toteutettavan liikuntakentän aiheuttamaa liikenteen lisäystä, eikä myöskään Mäkkylänkujan vireillä olevalle kaava-alueelle suunniteltujen asuinkerrostalojen ja päivittäistavarakaupan aiheuttamaan liikenteen lisäystä. Toteutuessaan nämä eri hankkeet nostavat alueen liikennemääriä ja vaikutukset kohdistuvat niihin risteyksiin, joista jalankulku- ja pyöräily-yhteydet kulkevat koululle ilman liikennevalo-ohjausta. Vuoden 2024 liikennemääriin perustuva suunnittelu ei turvaa asemakaavan edellytyksiä turvalliselle elinympäristölle.

Postipuun koulun läheisyydessä Armas Launiksen kadulla täydennysrakentamisen jälkeen suunnitellaan katusuunnitelmassa kokonaisen jalkakäytävän poistamista, koska katualue on jäänyt täydennysrakentamisen jälkeisen liikenteen jälkeen liian kaapeksi. Liikenneratkaist tulee huomioida jo asemakaavasuunnittelussa.

Vastine:

Mäkkylän puistotien ja Mäkkyläntien risteysaluetta on tutkittu toisen asemakaavan yhteydessä, joka kuitenkin on toistaiseksi keskeytetty. Kaavoituksen pysähtymisen takia toisaalta myöskään Mäkkylänkujan alueen lisärakentamista ja siitä aiheutuvaa liikenteen lisäystä ei ole tulossa lähitulevaisuudessa.

Mäkkylän puistotiellä on melko runsaasti liikennettä (nykytilanteessa 4 500–5 400 ajon./vrk. ja ennustetilanteessa 6 000–7 200 ajon./vrk). Liikennevalo-ohjausta harvemmin kuitenkin hyödynnetään osana liikenneympyrää. Täten on mahdollista, että liikennevalot muodostaisivat liittymätyypin muutostarpeen. Voimassa olevassa asemakaavassa on tilaa myös tämän suuntaiseen tarkasteluun jatkosuunnittelun yhteydessä. Periaate liikennevalo-ohjasta liittymätyypistä Ruutikadun ja Mäkkylän puistotien liittymässä on nostettu osaksi kaavaselostusta liikenneturvallisuutta käsittelevään osioon.

Liikennejärjestelyjen, ja täten myös saattoliikenteen järjestelyjen osalta, koulun tontilla on mahdollista varata vain rajallisesti tilaa liikennealueille. Saattoa on kuitenkin mahdollista tutkia järjestettäväksi myös Ruutikujan puolelta, mikäli tämä osoittautuu tarpeelliseksi.

Postipuuntien ja Ruutikujan välinen jalankulun ja pyöräilyn yhteys turvataan asemakaavalla nykyistä paremmin, sillä siihen osoitetaan erikseen katualueen osa, joka tulee rakentaa niin, että jalankulun ja pyöräilyn reittien jatkuvuus ja turvallisuus erityisesti korostuvat. Voimassa olevassa asemakaavassa tällaista vaatimusta ei ole. Kohta on kuitenkin toteutunut nykyään siten, että se ei houkuttele autolla läpiajoon ja pakottaa madaltamaan ajonopeutta. Vastaava ratkaisu on tulevaisuudessakin tarpeen, sillä jalankulkijoita ja pyöräilijöitä on jatkossa yhä enemmän. Kaupunkitekniikan keskus tekee kaavan lainvoimaistuttua tarkemmat katusuunnitelmat, joissa koululaisien ja muiden alueen käyttäjien liikkumisen turvallisuus huomioidaan.

Suunnittelussa on käsitelty myös alueen ennustetilanteen liikennemääriä. Mäkkylän puistotien liikennemäärän ennustetaan kasvavan nykyisestä n. 4 300–5 300 ajoneuvosta vuorokaudessa noin 6 000–7 200 ajoneuvon vuorokaudessa. Ruutikadulla liikennemäärän on ennustettu kasvavan 2 000 ajoneuvosta noin 2 400 ajoneuvon vuorokaudessa. Mäkkylän puistotiellä liikennettä voidaan luonnehtia vilkkaaksi. Pie-nehkön liikenneympyrän yhteyteen liikennevaloja ei kuitenkaan välttämättä sijoiteta johtuen siitä, että liikenneympyrän ja liikennevalojen liikenteelliset periaatteet poikkeavat melko merkittävästi toisistaan. Muusta liikenneympäristöstä poikkeavat liikeneratkaisut saattavat pahimmassa tilanteessa jopa heikentää liikenneturvallisuutta, koska niiden ennakoitavuus on heikompi. Mikäli esimerkiksi Mäkkylän puistotien ylitys halutaan järjestää valo-ohjatusti, niin tämä edellyttäisi todennäköisesti liittymätyypin muutosta tavanomaisemmaksi t-liittymäksi. Nykyisessä kaavassa on Mäkkylän puistotielle varattu runsaasti tilaa, eikä valmisteltu kaava myöskään estä liittymätyypin muutosten tarkastelua. Lopullisesti liittymien tarkat liittymätyypit ja mitoitusperusteet ratkaistaan osana jatkosuunnittelua. Tällä hetkellä alueella on 30 km/h:n nopeusrajoitus. Tavallisesti myös liikenneympyrä on elementti, joka hidastaa autoliikennettä vaikkakaan se ei tietysti edellytä pysähtymistä samassa määrin kuin liikennevalot.

Liikenneturvallisuutta alueen katuverkolla on käsitelty kaavaselostuksen kohdassa 2.13.5 Liikenneturvallisuus. Osiossa on nostettu esiin myös periaatteellisia toimenpiteitä alueen liikenneturvallisuuden kehittämiseksi jatkotarkastelujen tueksi. Tulevaisuudessa koulun oppilasmäärän kasvaessa ja yleisesti alueen liikennemäärien kasvaessa erityisesti liikenneturvallisuuden kysymykset korostuvat tämän kaava-alueen kaltaisten herkkien kohteiden ympäristössä. Kyseisessä kohteessa on kuitenkin myös mahdollista lähestyä koulua usealta eri suunnalta mm. Puustellinpuiston tai Postipuunpolun jalankulkuakseleilta, joilla ei ole konfliktipisteitä autoliikenteen kanssa.

Liikennetarkaisut tutkitaan jo asemakaavavaiheessa, ja kun kyseessä on koulu- ja päiväkotitoiminta, liikenteen turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Maankäytön toimintojen laajentuessa myös liikenteen määrä lisääntyy. Lisääntyvän liikenteen sovittaminen nykyiseen katuverkkoon on luonnollisesti haasteellista. Esimerkiksi katualueiden parannuksilla alueen tilaa voidaan kuitenkin kehittää. Esimerkiksi Mäkkylän puistotien nykyinen laajahko katualue mahdollistaa tarvittaessa kadun ratkaisujen jatkokehittämisen. Myös muita pienempiä liikenneturvallisuutta kehittäviä ratkaisuja on katualueiden puitteissa mahdollista tutkia. Liikenneturvallisuus koostuu useasta eri näkökulmasta sekä näiden yhteisvaikutuksesta. Kaavan laadinnan osalta keskeisessä osassa olevien liikenneympäristön ja -infran ratkaisujen lisäksi liikenneturvallisuutta voidaan kehittää oppimisympäristössä mm. liikennekasvatuksen keinoin.

Kaavasuunnittelun aikana on tutkittu, että katutila riittää sekä ajoneuvoliikenteelle että jalankululle ja pyöräilylle. Erityisesti koulun ja päiväkodin ympäristössä jalan ja pyörällä liikkumisen pitää olla turvallista ja sujuvaa. Esimerkiksi Ruutikadun puolella jalankulun reittejä parannetaan.

Pikaratikkayhteys

Leppävaara-seuran muistutuksessa tiedustellaan, onko tässä vaiheessa tutkittu, miten mahdollinen pikaratikkayhteys mahtuisi kulkemaan Postipuuntien kautta ja miten se vaikuttaisi koululaisten liikkumiseen koulun ympäristössä. Pikaratikkayhteys on yleispiirteisesti hahmoteltu uutena joukkoliikennekäytävänä yleiskaavassa.

Vastine:

Kaavatyön yhteydessä vaihtoehtoa, jossa raitiotie kulkisi Postipuuntiellä, ei ole tarkasteltu. Yleiskaavaluonnoksessa joukkoliikenteen runkoyhteys, joka voidaan toteuttaa esimerkiksi runkobussilinjana, mutta myös raitiotienä, on esitetty Mäkkylän puistotielle. Mäkkylän puistotie on katu- ja tieluokaltaan kokoojakatu, joka jo periaatteellisella tasolla mahdollistaa suuremman liikenteen välityskyvyn ja mitoitusnopeuden. Nämä asiat ovat myös linja-autoliikenteen ja raitiotien näkökulmasta tärkeitä lähtökohtia tehokkaan liikennöinnin varmistamiseksi. Tavallisesti raitiotielinjaa risteäviin liittymäkohtiin järjestetään myös liikennevalo-ohjaus, jolloin yleensä kokoojakadun selkeämmät liittymäjärjestelyt mahdollistavat turvalliset liittymäjärjestelyt. Postipuuntie on katu- ja tieluokaltaan tonttikatu, jolla voidaan lähtökohtaisesti sallia enemmän liikenteellistä vaihtelua esimerkiksi tonttiliittymien ja kadunvarsipysäköinnin muodossa. Myös nopeusrajoitus on tonttikadulla lähtökohtaisesti matalampi kuin kokoojakadulla.

Postipuuntie liittyy pohjoisessa Ruutikujaan ja etelässä Hannu Olavinpojan tiehen, jotka ovat katu- ja tieluokiltaan myös tonttikatuja ja liikenteellisiltä lähtökohdiltaan saman tapaisia kuin Postipuuntie.

Geometrialtaan näillä kaduilla on myös mm. jyrkähköjä kaarteita, jotka ovat tavallisesti raitiotien näkökulmasta haasteellisia ja hidastavat liikennöintiä sekä voivat aiheuttaa ympäristöön esimerkiksi ylimääräistä meluhaittaa. Linja-autoliikenteen osalta jyrkät kaarteet saattaisivat muodostaa taas esimerkiksi tarpeen ajoratojen ja sitä kautta katualueen reilullekin levittämiseksi, joka ei itsessään ole tavoiteltavaa tonttikaduilla. Myös käytettävissä oleva katutila tonttikaduilla on usein jo lähtökohtaisesti kapeampi kuin ylempi luokkaisilla kaduilla, joka voi johtaa raitiotien osalta ns. sekaliikennevaihtoehtoon, eli tilanteeseen, jossa raitiotie kulkee samassa tilassa autojen kanssa. Tämän kaltainen ratkaisu tavallisesti hidastaa raitiotien kulkua ja pidentää matka-aikaa. Myös raitiotien tai linja-autonkin pysäkit vaativat kadulta tavallisesti lisätilaa ja niitä voi olla hankala sijoittaa kohtaan, jossa katutila on hyvin kapea.

Ilmastovaikutusten arviointi

Mikäli päädytään nykyisten rakennusten purkamiseen, vaikutusten arviointiin tulee sisällyttää ilmastovaikutusten arviointi.

Vastine:

Kaavaselostukseen on lisätty Planect-työkalulla laadittu laskelma kahden kouluvaihtoehdon ilmastopäästöistä. Laskelma on suuntaa-antava ja osoittaa, että kokonaan purkavan vaihtoehdon päästöt ovat jonkin verran suuremmat kuin osittain säästävän vaihtoehdon. Kumpikin rakentamistoimenpide aiheuttaa kuitenkin väistämättä päästöjä.

Ilmastovaikutuksia on arvioitu siitä näkökulmasta, miten kaavassa annetut määräykset vaikuttavat tilanteeseen. Muun muassa viherkerroin-työkalu ja hulevesien hallintaan liittyvät määräykset vaikuttavat positiivisesti ilmastonmuutokseen sopeutumiseen. Maankäytöstä ja rakentamisesta aiheutuu kuitenkin aina enemmän päästöjä kuin siitä, ettei nykytilaa muutettaisi lainkaan. Rakentamisen alueita ei kuitenkaan kasvateta eikä katurakenteeseen tai puistoalueisiin tule muutoksia, joten niiden osalta vaikutukset jäävät vähäisiksi.

Puustellinpuiston luontoarvot

Leppävaara-seura pitää erittäin tärkeänä, että Puustellinpuiston arvokkaan purolehdon suojeluasia voidaan vihdoin hoitaa kuntoon tässä asemakaavassa. Seura on pitkään ollut huolissaan siitä, että puiston kaavamerkinnot eivät ole ajan tasalla. Seura kiinnitti huomiota puiston kaavamerkintöjen tarkistustarpeeseen jo vuonna 2017, jolloin viereinen Puustellinkallion kaava oli vireillä. Vuotta myöhemmin seura antoi tätä koskevia huomautuksia myös Puustellinpuistoon laaditusta puistosuunnitelmasta. Seuran tiedossa ei ole, tuliko kyseinen puistosuunnitelma koskaan voimaan.

Leppävaara-seura painottaa, että Puustellinpuiston purolehto on olennainen osa 900 vuotta asuttuna ollutta vanhaa Mäkkylänmäkeä, joka on viime vuosina kokenut historiansa suurimman muodonmuutoksen. Henkireiäksi jäänyt Puustellinpuisto puroineen ja purolehtoineen on nyt entistäkin tärkeämpää suojella.

Kaava pohjaksi laaditun luontoselvityksen arvokohteita esittelevässä karttapiirroksessa todetaan, että alueen molemmat jalopuulehdot täyttävät luonnonsuojelulain 64 §:n tarkoittamat jalopuumetsikön suojelun kriteerit. Alueet täyttävät myös Uuden luonnonympäristöjen arvottamisessa käytetyt niin kutsutut LAKU-luontotyypikkriteerit. Tämä tarkoittaa, että alue on maakunnallisesti merkittävä.

Täten Leppävaara-seura esittää tutkittavaksi, löytyykö edellytyksiä muodostaa näistä alueista (luontoselvityksen liitteen 1 ruudutettu alue) Leppävaaraan uusi luonnonsuojelualue. Nyt suojelutarve on merkitty kaavakartalle s1-merkinnällä, joka on epähavainnollinen pistekatkoviiva. Epäilyttää, onko merkintä riittävä suojelemaan purolaaksoa urbaanin ympäristön rakentamispaineilta.

Mikäli purossa olevia esteitä voisi poistaa, mahdollistuisi taimenen nousu Monikonpuurosta tähän puron sivu-uomaan.

Vastine:

Puustellinpuisto on mukana kaavamuutoksessa, jotta sen monet erilaiset arvot voidaan osoittaa asemakaavalla, ja toisaalta myös poistetaan vanhentuneita merkintöjä. Puistoalueella on merkittäviä luontoarvoja ja myös muinaisjäänöksiä. Koska pyöräilyn baanayhteyttä tutkitaan puiston läpi, on entistä tärkeämpää huomioida alueen arvot jo asemakaavoituksessa.

Puustellinpuiston puistosuunnitelmaa revisioitiin vuonna 2018, jolloin suunnitelmaluonnosta myös esiteltiin Puustellinkallion puisto- ja katusuunnitelmaluonnoksien esitelytilaisuudessa. Koska kyse oli Puustellinpuiston osalta olevan puistosuunnitelman revisiosta, sitä ei ole viety teknisen lautakunnan hyväksyttäväksi tai tehty katupäällikön päätöstä, ja näin ollen lopullisesta suunnitelmasta ei todennäköisesti ole tiedotettu julkisesti. Revisioitu puistosuunnitelma on kaupunkitekniikan keskuksen osalta tarkastettu ja hyväksytty 18.10.2019. Kuva puistosuunnitelmasta on lisätty Postipuun koulun asemakaavan kaavaselostukseen kohtaan 2.11 Muut suunnitelmat ja päätökset.

Puustellinpuisto on osoitettu kokonaisuudessaan VL-1/s-merkinnällä lähivirkistysalueeksi, jonka luonne ja ominaispiirteet tulee säilyttää. Merkintä velvoittaa huomioidaan puiston läpi kulkevaa liito-oravayhteyttä, ja puustoa tuleekin siksi säilyttää ja tarvittaessa hoitaa ja uudistaa siten, että puustoinen liito-oravien kulkuyhteys säilyy alueen läpi. Puustellinpuiston läpi virtaa Kirkkalanaja, josta määrätään, että sen ja puron reunavyöhykkeen luonnonmukaisuutta ei saa vaarantaa.

Puustellinpuiston eteläosa on lisäksi erityisen arvokasta jalopuulehtoa, jota varten kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen on lisätty luo-1-merkintä. Merkintä kohdistuu luontoselvityksessä (Faunatica Oy, 2023) osoitettuun jalopuulehdon alueeseen. Luo-

1-merkinnällä osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä jalopuulehtoalue, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää. Alue on samalla lepakoiden III-luokan aluetta (muu lepakkoalue), joten määräyksessä edellytetään myös, että huomioidaan lepakoiden elinolosuhteiden säilyttäminen.

Liito-oravien ydinalue on merkitty s-1-merkinnällä, jonka alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka heikentävät tai hävittävät liito-oravan elinympäristöä. Liito-oravan ydinalueella sijaitsee lailla suojellut alueelta tunnistetut lisääntymis- ja levähdyspaikat.

Kaupungin sisällä on käyty keskustelua kaupunkisuunnittelukeskuksen, ympäristösuojelun ja kaupunkitekniikan keskuksen välillä luonnonsuojelualueen perustamisen edellytyksistä Puustellinpuiston jalopuulehdon alueen osalta. Keskustelujen pohjalta todettiin, että jalopuulehto voisi olla soveltuva suojelualueen kohde, mutta puiston mahdolliset tulevaisuuden tarpeet ja virkistyskäyttö voivat asettaa tälle haasteita. Tässä asemakaavassa ei oteta kantaa siihen, perustetaanko alueelle suojelualue vai ei, mutta asemakaava huomioi alueen luontoarvot ja mahdollistaa luonnonsuojelualueen perustamisen tulevaisuudessa, mikäli tähän päädytään. Asemakaavassa tuodaan esiin myös alueen muita tarpeita, kuten pyöräilyn baanayhteys ja alueelle suunnitteilla oleva leikkipuisto, joita tulisi yhteensovittaa mahdollisen luonnonsuojelualueen kanssa.

Arkeologiset arvot

Leppävaara-seura on tuonut vuosina 2017 ja 2018 esiin huolensa siitä, että niin sanottua Vanhaa Mäkkylää eli virkatalon 1600- ja 1700-lukujen päärakennuksen ja pihapiirin paikkaa ei löydy arkeologisesti arvokkaiden kohteiden luetteloista. Seura on keskustellut asiasta myös kaupunginmuseon kanssa. Museo on maininnut kohteen olemassaolosta omassa lausunnossaan kaavaluonnoksesta.

Vanhan Mäkkylän päärakennuksesta on maastossa vielä näkyvissä kivijalan raunio. Lisäksi seura on huomannut, että luontoselvityksen tekijät olivat löytäneet alueelta jäänteitä myös pihapiirin vanhasta kasvillisuudesta. Siksi seura toivoo, että kaupunkisuunnittelukeskus veisi osaltaan viestiä eteenpäin kaavan toteuttajille, että virkatalon vanhan päärakennuksen paikka on tärkeää merkitä jollakin tavalla maastoon. Lisäksi vanha pihapiiri olisi hyvä ottaa muutenkin huomioon alueen hoitosuunnitelmissa.

Yksi tapa toteuttaa kohteen merkintä voisi olla samantapainen hirsikehikko kuin Vanhan Albergan puutarhassa. Siellä näin toteutettu rakennelma osoittaa maastossa 1700-luvun kartanon kivijalan paikkaa. Kehikko toimii samalla puistossa kävijöiden istuskelu- ja piknik-paikkana. Mäkkylän vanhaa virkataloa voidaan pitää jopa valtakunnallisesti merkittävänä kohteena, sillä se toimi aikoinaan muun muassa Suomenlinnan komendanttien asuinpaikkana. Tunnetut sotapäälliköt Carl Nathanael af Klercker ja Carl Olof Cronstedt ovat asuneet Vanhassa Mäkkylässä. Heistä ja virkatalosta on kerrottu laajemmin Leppävaara-seuran vuonna 2017 julkaisemassa historiakirjassa ”Leppävaaran alkukoti. Tarinoita ja kuvia Mäkkylän virkatalon mailta”.

Vastaavasti virkatalon vanha kiviaita Hannu Olavinpojan tien varretta tulisi ainakin osittain kunnostaa ja merkitä infokyltillä. Sekin on ilmeisen vanhaa perua ja ollut yksi maamerkki Helsinkiin johtaneen vanhan Kuninkaantien varressa. Näillä tienoissa puron varressa on aikoinaan sijainnut myös Mäkkylän kievvari.

Vastine:

Museovirasto suoritti Puustellinpuiston alueella arkeologisen tarkkuusinventoinnin huhtikuussa 2026. Kirkkalanojan länsipuolella havaittiin merkittävänä rakenteina pitkä, noin 4 × 11 metrin kokoinen luonnonkivistä ladottu kivijalka, joka vastaa 1700-luvun isojakokarttaan merkittyä rakennusta. Rakennukseen liittyy todennäköisesti uunin jäännös, ja lähistöllä todettiin toinen mahdollinen uunikumpu. Sen sijaan koeojissa maaperä osoittautui pääosin voimakkaasti sekoittuneeksi: havaittiin täyttömaita, purkujätettä ja putkilinjoja, eikä ehjiä kulttuurikerroksia tavattu.

Kirkkalanojan itäpuolella todettiin aiemmin tunnettu kivikellarin jäännös, joka ajoittuu 1700–1800-luvuille. Lisäksi alueella dokumentoitiin kaksi betonirakennetta, jotka saattavat liittyä ensimmäisen maailmansodan linnoitteisiin (Tukikohta XXVIII:28), sekä useita 1900-luvun rakennusten perustuksia. Leikkipaikaksi suunnitellulla alueella maaperä koostui paksuista täyttöhiekkakerroksista ja sekoittuneista maista, joiden alla kallio tuli paikoin esiin jo alle metrin syvyydessä.

Tarkkuusinventoinnin perusteella molemmat puolet Kirkkalanojaa ovat voimakkaasti muokattuja. Täyttömaat, purkujätteet, putkilinjat, kallion louhinta sekä 1900–2000-lukujen rakennustoiminta ovat sekoittaneet alkuperäisiä maakerroksia laajasti. Erityisesti itäpuolen leikkipaikka-alueella maaperä on kauttaaltaan keinotekoisesti täytettyä.

Vaikuttaa siltä, että historiallisen ajan kulttuurikerrokset ovat jossain määrin vahingoittuneet myös Kirkkalanojan länsipuoleisella alueella. Siellä on kuitenkin näkyvissä muutamia rakenteita, mm. kivijalka ja uunien jäännöksiä, joiden tarkka ikä on vielä määrittelemättä. Koeojissa ja kuopissa ei havaittu säilynyttä kulttuurikerrosta eikä rakenteita, mutta koekaivetut alueet kattavat kuitenkin vain pienen alan, joten on mahdollista, että rakenteita on niiden välisillä alueilla peittyneinä täyttökerrosten alle. Tutkimuksen perusteella vaikuttaisi siltä, että joen länsipuolella on selvästi suurempi arkeologinen potentiaali kuin itäpuolella.

Alueiden välissä on silta, joka on merkitty 1700-luvun karttoihinkin. Silta on kivirakenteinen, mutta on voinut alun perin olla kevyemmin rakennettu. Sillan kivistä osa on sortunut pois paikaltaan. Silta on edelleen käytössä, joten se voidaan ehkä luokitella muuksi kulttuuriperintökohteeksi. Historiallisiin karttoihin merkityn myllyn rakenteista ei nyt tehdyssä eikä aiemmissakaan tarkkuusinventoinneissa ole havaittu merkkejä. Alun perin paikalla on ilmeisesti ollut myllyn pato, mutta se on tuskin ollut niin massiivinen kuin valli on nykyisin, ja patovallia on muokattu luultavasti useampaan otteeseen.

Mahdollisista tarpeellisista maastoon merkinnöistä tai alueen historiasta kertovista kylteistä vastaa kaupunkitekniikan keskus, joka hallinnoi puistoaluetta. Leppävaara-seuran toive historiallisesti merkittävien kohteiden merkinnästä välitetään eteenpäin kaupunkitekniikan keskukselle.

Kaupunkitekniikan keskus suunnittelee Puustellinpuistoon uutta leikkipaikkaa, jonka yhtenä osuutena on alueen historiasta kertova infotaulu tai vastaava.

Aistien puutarha

Leppävaara-seura tiedustelee, onko kaavassa leikkipaikaksi osoitetulle alueelle edelleen tarkoitus toteuttaa vuoden 2018 puistosuunnitelman mukainen ”aistien puutarha”. Siitä voisi tehdä edellä esitetyn virkatalon vanhojen rakenteiden merkitsemisen kanssa kiinnostavan kulttuurihistoriallisen käyntikohteen muillekin kuin leppävaaralaisille.

Vastine:

Espoon kaupunkitekniikan keskus suunnittelee leikkipaikkaa parhaillaan, ja siihen kuuluu myös aistipuutarha. Puistoon on suunniteltu myös historia-aukiota, jolla on tietoa alueen historiasta. Leikkipaikka tulee Puustellinpuiston eteläosaan Kirkkalanojan itäpuolelle.

Nimistö

Leppävaara-seura soisi Vanhassa Mäkkylässä asuneiden sotapäälliköiden Cronstedtin ja af Klerckerien nimien näkyvän jotenkin alueen nimistössä. Samoin luonnonmukaista puronuomaa olisi miellyttävämpää kutsua Kirkkalanpuroksi kuin Kirkkalanojaksi.

Vastine:

Mäkkylässä asuneet Carl Olof Cronstedt ja Carl Nathanael af Klercker ovat sinänsä mahdollisia nimenaiheita näillä tienoin. Nyt esillä olevassa Postipuun koulun kaavassa ei kuitenkaan ole sopivia kohteita, joille voisi antaa muistonimen jommankumman mukaan.

Sana oja kuuluu murteisiin eteläisessä Suomessa sekä kaivetusta että luonnonmukaisesti maastoon syntyneestä pienestä virtavedestä puhuttaessa. Vanhassa nimistössä metsäpurojen suomenkieliset nimet ovatkin täällä vallitsevasti oja-loppuisia. Siksi nykyisessäkin peruskartassa voi nähdä Espoossa esimerkiksi nimet Pyykorkvenoja ja Raasillanoja sekä naapurikunnissa Vihdissä ja Nurmijärvellä sellaisia nimiä kuin Rinteenoja, Tynnyrioja, Viitastenoja, Kertunoja ja Koskoja. Niille Espoon virtavesille, joille ei vanhastaan ole tunnettu nimeä, on tarvittaessa voitu suunnitella nimi ottaen mallia täkäläisestä nimistöperinteestä.